

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/742/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

131/2013. (IV. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. szeptember 4-én előterjesztett **panaszát** a 2013. április 30-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a D. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. szeptember 4-én, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben egy vele szemben 2012. augusztus 31-én foganatosított intézkedést sérelmezett. A kisteherautóval közlekedő panaszost a fenti napon igazoltatta „az E. városi járőr”. A panaszostól a járőr jogosítványát, személyi igazolványát, lakcímkártyáját és forgalmi engedélyét kérte.

A panaszos állítása szerint a rendőr őt az igazoltatás során folyamatosan provokálta, származását becsmérelte, majd a gyermekülés használatának elmulasztása miatt 30 000 forintra meg is bírságolta. A rendőr a bírság kiszabása után visszaadta a panaszos jogosítványát, személyi igazolványát és lakcímkártyáját, de csekket csak akkor adott, amikor a panaszos azt kifejezetten kérte.

2012. szeptember 1-jén a panaszos bement az E. városi Rendőrkapitányságra, mivel észlelte, hogy a forgalmi engedélyt, a biztosítási csekket, valamint a mellé tett 40 000 forintot nem

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

adta vissza a járőr. A panaszost a rendőrkapitányságon arról tájékoztatták, hogy náluk semmilyen dokumentumok nincsenek. A panaszos a történeteket jelentette az E. városi cigányvajdának is.

A panaszos szerint az eljáró rendőr részéről szakszerűtlenség volt, hogy nem adta vissza a forgalmi. A panaszos hangsúlyozta, hogy szemtanúk tudják igazolni, hogyan viselkedett velük a rendőr, és azt is, hogy ha rá nem szólnak, még a csekket is elfelejtette volna odaadni. A panaszos 2012. szeptember 3-án új okmányokat váltott ki az E. városi Okmányirodában.

A panaszos a fenti ügygel kapcsolatban kérte a Testület segítségét.

2) 2012. szeptember 14-én az előadó testületi tag tájékoztató levelet küldött a panaszos részére, amelyben a panaszbeadvány pontosítására, illetve a tanúk elérhetősége közlésére hívta fel őt.

2012. szeptember 18-án postára adott válaszában a panaszos kifejtette, hogy idegessége miatt nem vette észre, hogy a rendőr nem adta vissza a forgalmi, és ami benne volt. A rendőr a panaszosnak állítása szerint azt mondta, hogy „te hülye cigány”, illetve analfabétának is nevezte. A rendőr a csekket sem a panaszos gépjárművénél adta oda, hanem a panaszosnak kellett a rendőrt elkísérnie, és csak messziről adta át, mondván „nesze te a kurva cigány anyádat, mert úgysem fizeted be”. A panaszos ennek hallatán igen ideges lett, mivel édesanyja nemrég esett át tüdőműtéten, és dühében széttépte a szabálysértési csekket. A panaszos a rendőr után szólt, és kérdőre vonta, hogy milyen jogon beszél így, mire a rendőr azt válaszolta, hogy „lehet pampogni”. A panaszos 2012. szeptember 1-jén délután, amikor lement az E. városi falunapra, észrevette, hogy a forgalmi, „és ami benne volt”, nincs meg. Ekkor a panaszos azonnal elment az E. városi rendőrségre, és jelezte, hogy a rendőrnél maradt a forgalmi, és a csekk, valamint a benne lévő pénz. A panaszos a rendőrkapitányságon azt a tájékoztatást kapta, hogy majd hétfőn kell visszamennie, „mert ők majd megírják a jegyzőkönyvet”. Sajnálatos módon azonban, amikor a panaszos hétfőn visszament, már azt mondták neki, hogy nem kap jegyzőkönyvet és majd ők az önkormányzatnak azt megküldik. A panaszosnak azt tanácsolták, hogy váltson ki új forgalmi. A panaszos a járőrrel azóta megint találkozott, és ő „nagyon csúnyán beintegtetett neki”.

A panaszos a tanúk elérhetőségeit beadványában nem közölte.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A D. városi Rendőrkapitányság mb. kapitányságvezetője 2012. október 3-án kelt levelében az alábbiakról tájékoztatta F. Megye rendőrfőkapitányát.

A rendőri intézkedésnél egy r. őrmester és egy r. zászlós volt jelen. A jelentésükben leírtak és az általuk elmondottak alapján a panaszossal szemben azért került sor intézkedésre, mert a rendőrök észlelték, hogy a panaszos által vezetett járműben ülő gyermekek nem voltak biztonsági gyermekülésben. Az intézkedés során a rendőrök a panaszos személyi igazolványát, lakcímkártyáját, illetve vezetői és forgalmi engedélyét kérték. A rendőrök közölték a panaszossal a szabálysértés tényét, valamint az intézkedés indokát. Az intézkedő

rendőrök a D. városi Rendőrkapitányság ügyeletén keresztül a jármű vezetőjét, valamint a gépjárművet lepriorálták. A priorálás végeztével kitöltötték a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt, amelyet a panaszos aláírt. A panaszos a szabálysértés tényét elismerte. A szükséges tájékoztató, és a befizetési csekk kitöltése után a megbírságolt személy részére valamennyi elkért iratot visszaadták, és átadták a bírságnyomtatvány harmadik példányát, valamint a postai befizető csekket is. Az iratok átadása után a rendőrök az intézkedést befejezték, ezért a szolgálati gépjárműbe beültek és tovább folytatták a járőrözést.

A rendőrök a rendőrautóból látták, hogy a panaszos a részére átadott bírságnyomtatványt, valamint a postai befizető csekket eltépte, a gépkocsi ablakán kidobta, majd nagy gázzal elhajtott a helyszínről. A rendőrök emlékei szerint a panaszos az intézkedés teljes tartama alatt agresszíven viselkedett.

Az intézkedésnek végig szemtanúja volt F. Z. magánszemély, aki elmondta, hogy az intézkedő rendőrök végig nyugodtan viselkedtek az intézkedés során. A szemtanú látta, hogy az intézkedésre azért került sor, mert észlelték, hogy az intézkedés alá vont gépjárműben a gyermekek nincsenek gyermekülésben. A rendőrök az igazolványokat a helyszíni bírság kitöltése után a panaszos részére visszaadták, az iratok között pedig pénz nem volt. F. Z. szintén megerősítette, hogy a panaszos széttépte és eldobta a kitöltött csekket és a nyomtatványt, majd nagy gázzal elhajtott a helyszínről.

Az intézkedésnek szintén szemtanúja volt egy r. zászlós, az E. városi Rendőrőrs vizsgálója, aki a vasútállomásnál a hazafelé tartó személyvonatra várakozott – F. Z.-vel egybehangzóan, az intézkedő rendőrök jelentésének megfelelően számolt be az intézkedés lefolyásáról.

Az intézkedő rendőrök szolgálatuk végeztével a Robotzsaru rendszerben rögzítették a helyszíni bírságot. Az intézkedési listából látható, hogy 2012. augusztus 31-én intézkedtek a panaszossal szemben, és a részére 30 000 forint helyszíni bírságot szabtak ki. Az intézkedés leírásánál látható, hogy a priorálásokat a rendőrök megfelelően elvégezték.

A kapitányságvezető a kivizsgálás során megállapította, hogy a panaszossal szemben jogszerűen foganatosítottak rendőri intézkedést a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése szerint. Az intézkedő rendőr az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján jogszerűen igazolta az intézkedés alá vont panaszost. A panaszos megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 48. §-ának (7) bekezdésében foglaltakat, amely alkalmas a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. tv. (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-ában foglaltak megsértésére, mivel úgy közlekedett, hogy gyermeke nem volt gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve. Az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékéről, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 63/2012. (IV. 2.) kormányrendelet alapján az intézkedő rendőrök 30 000 forint helyszíni bírsággal sújtották a szabálysértést elkövető személyt. A kívülálló F. Z. tanú elmondása alapján megállapítható, hogy a rendőrök jogszerűen, szakszerűen és kulturáltan viselkedtek az intézkedés során, és kifejezetten a panaszos volt az, aki folyamatosan hangosan beszélt és provokálta az intézkedő rendőröket.

Az intézkedő rendőrök az elkövetett szabálysértésért a megfelelő fix összegű bírságot szabták ki, az intézkedés végeztével pedig az igazoltatott személytől elkért papírokat visszaadták. Az intézkedő rendőr a forgalmi engedélyt úgy vette át a panaszostól, hogy abban nem volt semmi más, tehát pénz sem. A rendőrök egyáltalán nem vettek át pénzt a panaszostól.

Az intézkedés másnapján a panaszos megjelent a rendőrőrsön, és az őrsparancsnokot kereste. Az őrsparancsnok a panaszossal – akivel egy másik ismeretlen személy is volt – a rendőrőrs ügyfélvárójában beszélt. Ennek során a panaszos elmondta, hogy azért keresi, mert előző nap megbírságolták, és lehet, hogy forgalmi engedélye az intézkedő rendőrnél maradt. A panaszos előadta, hogy ő szeretne vezetni, de forgalmi nélkül nem mer, mert attól tart, hogy akkor megbüntetik. Az őrsparancsnok tájékoztatta a panaszost, hogy kizártnak tartja, hogy az okmány a rendőrnél maradt, mivel akkor azt a szolgálat végén leadta volna. Ezt követően az őrsparancsnok beszélt az intézkedő r. őrmesterrel, aki megerősítette, hogy az okmányt visszaadta a panaszosnak. A panaszos ekkor nem beszélt semmilyen pénzösszegekről, ami a forgalmiban lett volna, és csak feltételezte, hogy a forgalmi a rendőrnél maradhatott, egyáltalán nem biztosan állította. Az őrsparancsnok számára úgy tűnt, hogy a panaszos forgalmiját keresi, és az egyik lehetőségnek azt tartja, hogy esetleg véletlenül az intézkedő rendőrnél maradt. Mivel a panaszos csupán érdeklődött, a r. százados felvilágosította, hogy ha az okmányt nem találja, úgy azt az E. városi Okmányirodán kell pótolnia, mivel amennyiben forgalmi nélkül vezeti a gépjárművet, szabálysértést követ el. Mivel a panaszos nem említette, hogy panasz lenne a rendőri intézkedés ellen, illetve nem tett olyan kijelentést, hogy a rendőrök tőle pénzt vettek volna el, a megadott felvilágosításon kívül intézkedési kötelezettség nem keletkezett és nem volt szükség a rendőri intézkedés kivizsgálására.

2) A Testület rendelkezésére állt az E. városi Rendőrőrs parancsnokának 2012. október 2-án tett, a D. városi Rendőrkapitány részére küldött jelentése is. A D. városi Rendőrkapitány fent ismertetett levele e jelentés szó szerinti átvétele, ezért a Testület a jelentés ismételt részletezésétől eltekint.

3) Az intézkedés foganatosításakor jelen lévő r. zászlós 2012. október 2-án tett jelentést a panaszügy tárgyával kapcsolatban. A r. zászlós r. őrmester társával teljesített járőrszolgálatot, mikor 15 óra 45 perckor észlelte, hogy az E. városi D. utca irányából elé kanyarodott egy V. típusú kisteherautó, melyben 3 felnőtt és 3 gyermek utazott. Amikor a jármű a r. zászlós előtt elhaladt, észrevette, hogy a hátsó ülésen helyet foglaló három gyermek nincs bekötve. A r. zászlós ezt követően a jármű után hajtott, majd a vasútállomás előtti útszakaszon intézkedés alá vonta. Az intézkedést ténylegesen r. őrmester társa végezte, a r. zászlós pedig biztosította. A r. zászlós kollégája beszélt a panaszossal, aki mielőtt még bármit is mondtak volna neki, már felháborodva, arrogánsan kiszólt a gépjárműből, hogy ők „miért baszogatják őt, azért mert cigány”. Ekkor a r. őrmester közölte a panaszossal, hogy erről szó sincs, hanem azért lett megállítva, mert a hátsó ülésen helyet foglaló gyermekek a biztonsági berendezéseket nem használják. Ezt követően elkérte a személyi és menetokmányokat, melyeket a panaszos át is adott. A járőrök a panaszossal ismertették a szabálysértés tényét, melyet ő tudomásul vett, illetve a részére felajánlott helyszíni bírságot elfogadta.

Miután megállapítást nyert, hogy a panaszos a körözési rendszerben nem szerepel, részére kiállították a helyszíni bírságról szóló nyomtatványt, melyet a panaszos elfogadott, aláírásával pedig a szabálysértés tényét elismerte. Az aláírást követően a panaszos által átadott okmányokat hiánytalanul visszaadták. A csekket és az igazoló szelvényt csak azután adták át, hogy a helyszíni bírság kiszabásáról a tájékoztatót kitöltötték, mivel arra a bírság számát még

rá kellett vezetni. Az intézkedés végén a panaszostól megkérdezték, hogy minden megvan-e, de erre ő nem volt hajlandó válaszolni, csak folyamatosan szidalmazta a rendőröket, és azt hangoztatta, hogy „mindig csak ő van cseszegetve” és a származása miatt van megállítva. Mivel a rendőrök nem kívántak a panaszossal vitába keveredni, elkészöntek és elindultak vissza a szolgálati járműhöz. A szolgálati gépjárműbe beszállva a rendőrök látták, ahogy a panaszos továbbra is „mondja a magáét”, és az ablakon kihajolva a csekket és a tájékoztatót apró darabokra tépi, majd az ablakon kihajítja.

A r. zászlós megjegyezte, hogy a panaszos az intézkedés során végig agresszíven viselkedett, folyamatosan azt hangoztatta, hogy őt roma származása miatt büntetik meg, az azonban még véletlenül sem jutott eszébe, hogy szabálysértést követett el.

Az intézkedés kezdetén a r. őrmester részére átadott forgalmi engedélyben és az iratok között nem volt pénz, ezt a gépjármű vezetője előtt le is ellenőrizték. A r. zászlós szerint az intézkedés során valóban nem a megfelelő hangnemben folyt a beszélgetés, mivel a panaszos az intézkedés kezdetétől fogva azt ordibálta, hogy őt már megint a származása miatt állítják meg, és ezen elképzelésétől nem volt hajlandó tágitani. A rendőrök részéről egyáltalán nem hangzott el sértés a panaszos származásával kapcsolatban, a r. zászlós azonban azt nem zárta ki, hogy a panaszosra „ráhagyták” megjegyzéseit, mivel nem akarták a helyzetet még inkább elmérgesíteni. A jelentés szintén utal az intézkedés két szemtanújának előadásaira.

4) A r. őrmester szintén 2012. október 2-án tette meg jelentését, amelyben a társa által előadottakat mindössze két észrevétellel egészítette ki, egyebekben pedig egyező tartalommal adta elő a történeteket.

A r. őrmester megjegyezte, hogy praktikus okokból minden igazoltatáskor fel szokta tenni a kérdést, hogy pénzt ugye nem tárolnak az okmányok között. A kérdés jelen intézkedés során is elhangzott, és arra a panaszos nemleges választ adott.

A r. őrmester megjegyezte továbbá, hogy jellemzően a panaszos az, aki az ő édesanyját szidni szokta, nem pedig fordítva, mivel volt olyan eset, hogy a panaszos őt szolgálaton kívül észrevette, és mellette gépjárművével lassan lehaladva, lehúzott ablakán tett megjegyzéseket a r. őrmesterre és hozzátartozóira.

Az iratokhoz csatoltan a fentiekén túlmenően a Testülethez érkezett továbbá az intézkedés leírása, illetve helyszíni bírság kiszabásáról kiállított nyomtatvány is, a panaszügy szempontjából azonban ezen dokumentumok releváns információkkal nem tudtak szolgálni.

III.

A Testületnek vizsgálnia kellett, hogy a hatáskörére vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében a panaszos mely sérelmeinek értékelését jogosult elvégezni.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az

országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
  - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
  - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Beadványában a panaszos sérelmezte, hogy a rendőr 30 000 forintra megbírságolta. Ezzel kapcsolatban a Testület szükségesnek látja rögzíteni, hogy a Testület nem szabálysértési hatóság, nem jogosult tehát megállapítani, hogy a panaszos a terhére rótt szabálysértést elkövette-e vagy sem, illetve a szabálysértési bírság összegén sem módosíthat.

A panaszolt intézkedés-elemek vizsgálata ugyanakkor a kapcsolódó jogszabályi háttér mélyebb értékelését is megkívánja.

Az Rtv. fenti rendelkezései szerint a Testület hatáskörébe tartoznak mindazok a rendőri intézkedések, kötelezettségszegések, mulasztások, stb., amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek keretében a Testületnek lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül tehát vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására. Töretlen gyakorlata szerint ugyanis a Testület az Rtv. 11. §-a kapcsán csak akkor vizsgál az Rtv. V. és VI. fejezetén kívül eső rendőri aktusokat, amennyiben a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az adott ügyre vonatkozó eljárási szabályok nem biztosítanak. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy állt-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális eljárásjogi jogorvoslat, amely az általa állított és sérelmezett jogsértések orvoslására alkalmas.

A Szabs. tv. XIV. fejezete foglalkozik a helyszíni eljárás részletes szabályaival. A törvény 99. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye, mellyel szemben ugyanezen szakasz (3) bekezdése kifejezetten kizárja a jogorvoslat lehetőségét. A (3) bekezdés megfogalmazása szerint „ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak”. A Szabs. tv. 99/A. §-a ugyanakkor kizárólag arra az esetre nézve, ha a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy hivatalból eljárva megállapítja, hogy a döntés jogszabályt sért, illetve a helyszíni bírsággal sújtott személy ezt észleli, biztosítja a helyszíni bírságolás hivatalból és kérelemre történő felülvizsgálatának lehetőségét.

A Szabs. tv. tehát a helyszíni bírság kiszabásával szembeni jogorvoslat lehetőségét rendezi: fő szabály szerint kizárja a jogorvoslat lehetőségét, azonban speciális, a törvényben meghatározott jogszabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat intézményét.

A helyszíni bírság kiszabásán túlmenően azonban a panaszos egy olyan sérelmet is előadott, amely nem közvetlenül a bírság kiszabásához és összegéhez kapcsolódik, ezért a Szabs. tv. említett rendelkezései nem vonatkoznak rá. A Testület mindezért vizsgálatává tette a panaszos azon kifogását, miszerint a rendőr nem adta volna oda neki a csekket, ha ő ezt kifejezetten nem kéri.

IV.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogát és XV. cikk (2) bekezdése szerinti egyenlő elbánáshoz, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) A Testület foglalkozott a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés, valamint az igazoltatás jogaival.

A D. városi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése megfelelő jogalapot biztosított.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a rendőr feladatának ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdésének b) pontja szerint továbbá a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító

adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti.

A fenti jogszabályi hivatkozások alapján megállapítható, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított, az intézkedés kezdeményezése tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette. Tekintettel arra, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja kifejezetten igazoltatási okként nevesíti a közlekedésrendészeti intézkedés tényét, a Testület egyúttal azt is kimondta, hogy az igazoltatás jogszerűen történt, ezért a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet.

2) A panaszos előadta, hogy ha ő nem figyelmezteti az intézkedő rendőrt arra, hogy csekket is kell adnia, a rendőr a csekk átadását elmulasztotta volna.

A Szabs. tv. 99. §-ának (1) bekezdése szerint helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. Az idézett szakasz (4) bekezdése szerint az eljárás alá vont személy a helyszíni bírságot ha annak feltételei adottak, a helyszínen erre alkalmas, erre a célra a hatóság által rendszeresített elektronikus eszközön teljesítve, készpénz-kímélő fizetési mód alkalmazásával is teljesítheti [a], illetve, ha az a) pontban meghatározott lehetőség nem vehető igénybe, vagy az eljárás alá vont személy azzal nem él, a részére átadott csekkszelvényen vagy banki átutalással a helyszíni bírság összegének az e törvényben meghatározott határidőn belül történő megfizetésével, átutalásával teljesítheti.

A Szabs. tv. fent idézett rendelkezéseiből nyilvánvaló, hogy amennyiben a bírság összegét a megbüntetett személy nem készpénz-kímélő fizetési mód alkalmazásával, vagy banki átutalással fizeti meg, részére csekkszelvényt kell átadni, hogy tartozását kiegyenlíthesse.

Az intézkedő rendőrök beszámoltak róla, hogy a csekket és az igazoló szelvényt valóban később, az intézkedés végén adták át a panaszosnak. Magyarázatukból azonban kitűnt, hogy ennek indoka nem feledékenységükben rejlett, hanem az említett dokumentumokat csak azt követően adták át, hogy a helyszíni bírság kiszabásáról szóló tájékoztatót kitöltötték, mivel arra a bírság számát még rá kellett vezetni.

A fentiekkel kapcsolatban a Testület álláspontja a következő. A panaszos maga sem állította, hogy a szabálysértési bírságról ne kapott volna csekket, sőt, ő tér rá ki beadványában, hogy az intézkedés felháborító hangneme miatt a csekket apró darabokra tépte. A Testület véleménye szerint önmagában az a körülmény, hogy a panaszos kérte a rendőröket a csekk átadására, még nem jelenti azt, hogy a rendőrök a csekket ne adták volna oda külön felszólítás nélkül is a későbbiekben.

Tekintettel arra, hogy a rendőrök okszerű magyarázattal szolgáltak arra nézve, hogy miért nem az intézkedés kezdetén adták oda a csekket a panaszosnak, és a panaszos a bírságolásról kiállított csekket megkapta, a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát a csekk kiállításával összefüggésben nem érte sérelem.

3) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr a forgalmi engedélyt, a biztosítási csekket, valamint a mellette elhelyezett 40 000 forintot nem adta vissza az igazoltatás végeztével.

Az Rtv. korábban már idézett 44. § (1) bekezdésének b) pontja lehetővé teszi, hogy a rendőr az okmányokra vonatkozó előírások megtartását ellenőrizze. Ellenőrzés alatt értelemszerűen az okmányok szemrevételezését kell érteni, mivel az Rtv. külön tárgyalja azt az esetet, amikor a rendőr a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését a helyszínen, külön jogszabályban meghatározottak szerint el is veheti [44. § (1), d)].

A panaszos állításainak az intézkedő rendőrök jelentései a lehető legteljesebb mértékben ellentmondanak. A r. zászlós jelentésében egyértelműen azt állította, hogy az aláírást követően a panaszos által átadott okmányokat hiánytalanul visszaadták. Az intézkedés végén a panaszostól megkérdezték, hogy mindene megvan-e, azonban ő a kérdésre nem volt hajlandó válaszolni. A r. zászlós szerint az átadott forgalmi engedélyben és az iratok között nem volt pénz, és ezt a gépjármű vezetője előtt le is ellenőrizték. Társa előadását kiegészítve a r. őrmester arra is kitért, hogy praktikus okokból minden igazoltatáskor fel szokta tenni a kérdést, hogy pénzt ugye nem tárolnak az okmányok között. A kérdés jelen intézkedés során is elhangzott, és arra a panaszos nemleges választ adott.

Az okmányok, illetve a pénz visszaadását illetően a lehető legteljesebb mértékben ellentmond egymásnak a rendőrök és a panaszos előadása. A rendőrök és a panaszos egyaránt hivatkoznak egy bizonyos szemtanúra, és az általa látottakra, szintén tökéletesen ellentétes tartalommal. Mivel azonban a szemtanú meghallgatásáról nem készült semmiféle jegyzőkönyv, csupán a jelentések és a panaszbeadvány tesz említést személyéről, a Testület sem a panaszos, sem a rendőrök előadását erősítő körülményként nem vette figyelembe állítólagos előadását.

Egyéb, a tényállás megnyugtató tisztázására alkalmas bizonyíték hiányában a Testület nem juthatott más következtetésre, minthogy a panaszos által említett iratok (és a köztük tárolt pénz) visszaadásával összefüggésben a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos állítása szerint a rendőr őt az igazoltatás során folyamatosan provokálta, és származását becsmérelte, ezért a Testület vizsgálta az intézkedés hangnemét, illetve az egyenlő bánásmód követelményének megtartását.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok

tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése szerint emellett a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

A Testület a hangnemmél kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a Rendőrség számára. Az Országos Rendőrfőkapitány e nyilatkozat aláírásával vállalta, hogy mindent megtesz a benne foglaltak érvényesüléséért. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá a korábbi állásfoglalásában [65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalása Indokolása II. részének 3. pont] megfogalmazottakat jelen esetben is irányadónak tartja, eszerint: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket.”

A rendőrt megillető törvényes jogosítványok esetleges részrehajló alkalmazását a Testületnek az Rtv. idézett 13. § (2) bekezdésén kívül azért is vizsgálnia kell, mert az Rtv. 92. §-a szerint a Testület az alapjogsérelem megállapításáról dönt, ebbe a körbe pedig az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében rögzített, hátrányos megkülönböztetést tilalmazó rendelkezése is beletartozik, vagyis az a követelmény, hogy a rendőrség jogtalan megkülönböztetés nélkül éljen a rendelkezésére álló jogszabályi felhatalmazásokkal.

Jelentéseikben az intézkedő rendőrök határozottan cáfolták, hogy a panaszos által sérelmezett kijelentések elhangzottak volna. A r. zászlós álláspontja szerint a panaszos az intézkedés kezdetétől abban a tévhitben volt, hogy vele szemben származása miatt foganatosítanak intézkedést, és hiába próbálták számára megmagyarázni, hogy kizárólag azért állították meg, mert a hátsó ülésen helyet foglaló három gyermek nem volt bekötve és nem ült gyermekülésben. Előadása szerint a panaszos már az intézkedés elején kiabálva adott hangot ezen meggyőződésének. A rendőrök részéről egyáltalán nem hangzott el sértés a panaszos származásával kapcsolatban, és ezt a r. őrmester is megerősítette.

Mivel a panaszos és a rendőrök előadása közötti ellentmondás következtében a tényállás nem volt feltárható, a Testület úgy foglalt állást, hogy a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme, illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem megállapítható. A Testület a panaszos által sérelmezett kijelentések kapcsán sem tudta megállapítani, hogy azok valóban elhangozhattak-e, így emberi méltósághoz való jogának sérelme sem volt megállapítható.

5) A panaszos úgy véli, hogy amikor visszament a rendőrszere, nem foglalkoztak vele megfelelően, és az új forgalmi engedély beszerzésével kapcsolatban sem kapott helyálló tájékoztatást.

A panaszos 2012. szeptember 1-jén délután vette észre, hogy a forgalmi engedély és a pénz hiányzik. Ekkor azonnal elment az E. városi Rendőrszere, és jelezte problémáját. A rendőrkapitányság rendőrei azt mondták a panaszosnak, hogy majd hétfőn kell visszamennie, „mert ők majd megírják a jegyzőkönyvet”. Sajnálatos módon azonban, amikor a panaszos hétfőn visszament, már azt mondták neki, hogy nem kap jegyzőkönyvet és majd ők az önkormányzatnak azt megküldik. A panaszosnak azt tanácsolták, hogy váltson ki új forgalmi.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésén túlmenően, amely általánosságban mondja ki, hogy a rendőr felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak, az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése külön is rögzíti, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáférőknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület ehelyütt hivatkozik továbbá az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni, vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet tudomására hoznak.

A D. városi Rendőrkapitányság kapitányságvezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos valóban megjelent az intézkedés másnapján a rendőrszere, ahol konkrétan az őrsparancsnokkal beszélt az ügyfélváróban. Az őrsparancsnok jelentésében beszámolt arról is, hogy ekkor a panaszos ekkor még egyáltalán nem tényként, hanem feltételezésként adta elő, hogy forgalmija esetleg az intézkedő rendőrnél maradhatott és pénzüsszegről nem is tett említést. A panaszos közölte, hogy forgalmi nélkül nem mer vezetni, mert attól tart, hogy akkor megbüntetik. Az őrsparancsnok tájékoztatta a panaszost, hogy kizártnak tartja, hogy az okmány a rendőrnél maradt, mivel akkor azt a szolgálat végén leadta volna. Ezt követően az őrsparancsnok beszélt az intézkedő r. őrmesterrel, aki megerősítette, hogy az okmányt visszaadta a panaszosnak. Mivel a panaszos nem gyanúsította meg a rendőrt semmilyen bűncselekmény elkövetésével, és csupán lehetőségként merült fel benne, hogy forgalmi engedélyét esetleg a rendőr felejtette el visszaadni, részére azt a tájékoztatást adta az őrsparancsnok, hogy ha az okmányt nem találja, úgy azt az E. városi Okmányirodán kell pótolnia, mivel amennyiben forgalmi nélkül vezet a gépjárművet, szabálysértést követ el. Az őrsparancsnok szerint a panaszos nem említette, hogy panasza lenne a rendőri intézkedés ellen, illetve nem tett olyan kijelentést, hogy a rendőrök tőle pénzt vettek volna el, a megadott felvilágosításon kívül intézkedési kötelezettség nem keletkezett és nem volt szükség a rendőri intézkedés kivizsgálására.

A Testület álláspontja szerint, amennyiben a panaszos valóban azt közölte a rendőrökkel, amit a jelentések tartalmaznak, azzal, hogy az őrsparancsnok meghallgatta az intézkedő rendőrt, az elvárható segítséget megadta a panaszosnak problémája megoldásához, intézkedési kötelezettség pedig ezen túlmenően valóban nem keletkezett.

A panaszos beadványában ugyanakkor egészen másról számolt be: előadása szerint tényként közölte, hogy a rendőr forgalmi engedélyét nem adta vissza, és azt is bejelentette a rendőrőrsön, hogy a r. őrmester elvett tőle 40. 000 forintot, amit azóta sem adott vissza. A Testület szerint a panaszos előadása akár bűncselekmény gyanúját is valószínűsíthette, ezért amennyiben a panaszos valóban az általa kifejtetteket közölte a rendőrökkel, bejelentését további intézkedéseknek kellett volna követniük.

A panaszos és a rendőrőrs parancsnokának előadása közötti ellentmondás a Testület rendelkezésére bocsátott iratok fényében nem volt megnyugtatóan tisztázható. Mivel a Testület nem tudta feltárni, hogy a panaszos milyen tartalommal tett bejelentést, illetve tett-e bejelentést a rendőrkapitányságon egyáltalán, nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a rendőrségnek. A panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a tájékoztatással összefüggésben nem volt megállapítható.

V.

A szabálysértési bírság kiszabását, illetve a bírság összegét illetően a Testületnek saját hatásköre hiányát kellett megállapítania. A közlekedésrendészeti intézkedés, illetve az igazoltatás tekintetében a Testület megállapította, hogy a jogalap megfelelő volt, ezért kimondta, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogai nem szenvedtek sérelmet. Tekintettel arra, hogy a rendőrök okszerű magyarázattal szolgáltak arra nézve, hogy miért nem az intézkedés kezdetén adták oda a csekket a panaszosnak, és a panaszos a bírságolásról kiállított csekket megkapta, a Testület azt is megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát a csekk kiállításával összefüggésben nem érte sérelem. A tényállás felderítésének nehézségei miatt azonban a Testület nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök visszaadták-e a panaszosnak iratait, ezért a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A panaszos által sérelmezett kijelentésekkel és a részére nyújtott tájékoztatással kapcsolatban sem a tisztességes eljáráshoz való jog, sem az emberi méltósághoz való jog sérelme nem volt megállapítható.

Mindezek alapján a testület az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően, a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. április 30.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag